

ΓΡΑΠΤΗ ΩΡΙΑΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Όνοματεπώνυμο: _____

Κείμενο: «Ο φτωχός και τα γρόσια» (Λαϊκό παραμύθι)

Ήταν ένας φτωχός με πολλά παιδιά και δούλευαν με τη γυναίκα του όλη μέρα. Κάθε βράδυ που ήταν κουρασμένοι, ήθελαν να φάνε το ψωμάκι τους ήσυχα κι αγαπημένα, κι έπειτα να πιάσει ο πατέρας τη λύρα του να χορεύουν τα παιδιά και να περνούν ζωή αγγελική.

Δίπλα κάθονταν ένας πλούσιος, και σαν άκουε κάθε βράδυ τα γέλια και τις χαρές του φτωχού, παραξενεύονταν: «πώς εγώ μαθές ♦ να μην είμαι ευχαριστημένος κι αναπαμένος σαν αυτόν, όλη μέρα αξίγη ♦ και το βράδυ γλέντι». Λέει: «να του δώσω θέλω γρόσια, ♦ να δω τι θα κάνει».

Πάει βρίσκει το φτωχό, του λέει:

– Επειδή σε ξέρω τίμιο άνθρωπο, να, σου δίνω χίλια γρόσια ν' ανοίξειςπραμάτεια, ♦ ό,τι θες, κι αν πλουτίσεις, μου τα δίνεις, ειδεμή σου τα χαρίζω.

Όλη μέρα πια ο φτωχός, εσυλλογιόνταν τι να κάνει τόσα γρόσια. Τα φέρνει από δω, τα φέρνει από κει: «ν' ανοίξωπραματεντάδικο; να τα βάλω στον τόκο; να πάρω αμπελοχώραφα;».

Έρχεται το βράδυ, ούτε λύρα να πιάσει, μιλιά τσιχ ♦ δεν έκαναν τα παιδιά του. Να γελάσουν, τα μάλωνε· όλη νύχτα δεν έκλεισε μάτι απ' τη συλλογή. ♦ Την άλλη μέρα ούτε σε μεροκάματα να πάει, ούτε πουθενά έξω από τη συλλογή. Τον ερωτά η γυναίκα του τι έχει; να τον κάνει να γελάσει· αυτός την εμάλωσε, να τον αφήσει ήσυχο.

Ο πλούσιος, περνά μια βραδιά, περνά άλλη, περνούν τρεις, ούτε λύρα πια άκουε ούτε γέλια, ούτε χορό των παιδιών.

Το πρωί βλέπει το φτωχό κι έρχεται:

– Να, χριστιανέ, τα γρόσια σου, κι ούτε αυτά θέλω ούτε τη σκοτούρα τους.

Από τότε, πάλι χαρούμενος στο σπίτι του, ο φτωχός έπαιζε τη λύρα, χόρευαν τα παιδιά του, σαν και πρώτα, και το άλλο πρωί στη δουλειά.

Ελληνικά παραμύθια, εκλογή Γ.Α. Μέγας, Βιβλιοπωλείον της Εστίας

♦ μαθές: βέβαια, πράγματι ♦ αξίγη: τσάπα, εργαλείο για σκάψιμο ♦ γρόσια: χρήματα ♦πραμάτεια: εμπορικό κατάστημα ♦ τσιχ: κιχ ♦ συλλογή: σκέψη, προβληματισμός, έγνοια

Ερωτήσεις

1) Πώς περνούσε τη ζωή του ο φτωχός και γιατί έκανε εντύπωση στον πλούσιο γείτονά του;

2) Για ποιους λόγους σκέφτηκε και αποφάσισε ο πλούσιος να δώσει γρόσια στον φτωχό;

3) Πώς άλλαξε η ζωή του φτωχού από τη στιγμή που πήρε τα γρόσια από τον πλούσιο και γιατί συνέβη αυτό;

4) Γιατί επέστρεψε ο φτωχός τα γρόσια στον πλούσιο και ποιο δίδαγμα παίρνουμε από αυτή την κίνησή του;

5) Να χαρακτηρίσετε με τρία επίθετα τον φτωχό και με τρία επίθετα τον πλούσιο.

6) Να αναφέρετε τρία χαρακτηριστικά λαϊκού παραμυθιού που έχει το κείμενο.

7) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τις κατάλληλες λέξεις, με βάση τα λόγια του κειμένου.

- Το κείμενο αναφέρεται σε έναν φτωχό και έναν πλούσιο που ήταν _____, επειδή τα σπίτια τους ήταν το ένα δίπλα στο άλλο.
- Ο φτωχός κάθε _____ έπαιζε τη _____ του και τα παιδιά του _____.
- Ο πλούσιος πρότεινε στον φτωχό να ανοίξει _____ με τα χρήματα που του έδωσε.
- Αφού πήρε ο φτωχός τα _____ από τον πλούσιο, συνέχεια _____ τα παιδιά του και δεν είχε όρεξη να πάει στην _____ του.
- Ο φτωχός _____ στον πλούσιο τα γρόσια και του είπε ότι δεν τα θέλει ούτε αυτά ούτε την _____ τους.

8) Να αναφέρετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ).

- Ο φτωχός έκανε αγροτικές/γεωργικές εργασίες.
- Ο πλούσιος είπε στον φτωχό ότι θα του χάριζε τα γρόσια, αν δεν μπορούσε να του τα επιστρέψει.
- Ο φτωχός επέστρεψε τα γρόσια στον πλούσιο την επόμενη ημέρα.
- Μία σκέψη του φτωχού ήταν να επενδύσει τα γρόσια σε καινούργια χωράφια.
- Η γυναίκα του φτωχού έμενε στο σπίτι και δεν δούλευε μαζί του.
- Και οι δύο ήρωες της ιστορίας έχουν θετικά στοιχεία στον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά τους.